

Redogörelse för förändringar i Överenskommelse om Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktionsanställning – BAL 20

Allmänt

Överenskommelsen om Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktionsanställning – BAL 20 med Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal), och OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet (OFR AKV) gäller från och med 2020-12-01 om inte annat anges.

Avtalet ersätter de två BAL T 17, i lydelse 2019-01-01, tecknade med ovan nämnda motparter och gäller tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om tre kalendermånader.

Bokstaven T har tagits bort ur avtalets namn men BAL 20 är fortfarande ett tillsvidareavtal, fristående från Huvudöverenskommelse HÖK. Att det numera är ett avtal förändrar inte respektive parts möjlighet att säga upp avtalet men ger en enklare avtalshantering.

Genomgående i överenskommelsen har landsting ersatts med region och Arbetsgivarförbundet Pacta har ersatts med Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation.

Med anledning av träffad BAL 20 med Kommunal och OFR AKV rekommenderar Sveriges kommuner och regioner och Sobona berörda arbetsgivare som utgör kommun, region eller kommunalförbund besluta att anta BAL 20, samt att efter framställan från respektive riksorganisation teckna lokalt kollektivavtal - LOK 20 - i enlighet med centrala förhandlingsprotokollet. Med respektive riksorganisation avses för OFR AKV förbunden Vision, Akademikerförbundet SSR, Ledarna och Teaterförbundet.

Denna redogörelse omfattar ändringar i BAL 20 i jämförelse med BAL T 17 i lydelse 2019-01-01 tecknat med Kommunal respektive OFR AKV.

2021-01-29

Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser – Bilaga 1

Kap. 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Inledning

Bestämmelsen har redigerats om med anledning av sammanslagning av två avtal. I BAL 17 med OFR AKV var inte bestämmelsen uppdelad i moment. Ingen ändring i sak är avsedd.

Av moment 1 framgår att avtalet syftar till att erbjuda arbetslivsintroduktionsanställningar för personer som a) är arbetslösa och behöver en arbetslivsintroduktion för att komma in på arbetsmarknaden samt b) personer med universitet- eller högskoleutbildning, eller motsvarande från ett svenskt eller utländskt lärosäte, som inte har fått möjlighet att arbeta inom sin profession och behöver en fördjupad arbetslivsintroduktion för att komma in på arbetsmarknaden.

Av en ny anmärkning till moment 1 framgår att för Kommunals avtalsområde syftar avtalet till att erbjuda arbetslivsintroduktionsanställningar inom vård- och omsorg samt barn- och fritidsverksamhet enligt moment 1 a). Texten i anmärkningen utgjorde tidigare avtalstext i BAL 17 med Kommunal.

Av ytterligare en ny anmärkning till moment 1 framgår att inom Svenska Kommunalarbetareförbundets avtalsområde ska eftersträvas att handledare har den handledarutbildning som godkänts av vård- och omsorgscollegge eller har motsvarande kompetens. Texten i anmärkningen utgjorde tidigare avtalstext i BAL 17 med Kommunal.

Moment 2 som tidigare endast fanns i Kommunals avtal är nytt jämfört med OFR AKVs avtal. Rubriken till moment 2 har dock ändrats för att klargöra att momentet endast gäller Kommunal. I texten har förtydligats att med andra verksamheter avses andra verksamheter än vård- och omsorg samt barn- och fritidsverksamhet. Möjlighet att träffa lokalt kollektivavtal om att erbjuda arbetslivsintroduktionsanställningar i andra verksamheter än vård- och omsorg samt barn- och fritidsverksamhet är inte relevant för förbund inom OFR AKV eftersom avtalets tillämpningsområde, uttryckt genom syftet enligt moment 1, inte är avgränsat till specifik verksamhet.

§ 3 Lokal överläggning

Jämfört med BAL 17 med Kommunal har ur bestämmelsen strukits orden ”inom vård och omsorg eller barn och fritid”. Bestämmelsen reglerar att en lokal överläggning ska ske innan BAL kan tillämpas. För Kommunals avtalsområde framgår avgränsningen till viss verksamhet av anmärkningen till § 1 moment 1 och att lokalt kollektivavtal krävs för att erbjuda arbetslivsintroduktionsanställningar inom annan verksamhet framgår av § 1 moment 2. Därmed är de strukna orden överflödiga och risk finns för feltolkning om de står kvar.

§ 4 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelsen har tillförts en ny anmärkning som innebär att avtalet inte gäller arbetsgivare anslutna till Sobona som tillämpar Sobonas branschavtal. För arbetsgivare ansluta till Sobona som för andra anställda tillämpar HÖK/AB eller till exempel PAN eller andra fristående avtal tecknade av både SKR och Sobona så gäller detta avtal.

Kap. 3 Under anställningen

§ 9 Bisysslor

Moment 1 har förändrats genom att ”anställd hos annan arbetsgivare än kommun, landsting eller kommunalförbund” har ersatts med ”anställd som inte omfattas av lagen om offentlig anställning”. I anmärkningen i momentet har landsting ersatts med region.

Kap. 4 Arbetstid

§ 13 Arbetstid

I den inledande skrivningen i moment 6 har orden ”eller liknande” strukits för att tydliggöra behovet av att ange arbetstagares arbetstid i schema. Stycket har också tillförts en mening som slår fast att schema ska meddelas arbetstagaren senast 14 dagar före det börjar gälla. Detta innebär ingen avvikelse från 12 § ATL som gäller i sin helhet. Det innebär att i undantagsfall kan besked meddelas kortare tid i förväg om oförutsedda händelser inträffat. Undantaget bör hanteras restriktivt och bedömningen baseras på arbetsrättslig praxis.

I nytt andra stycke i moment 6 har tillförts en skrivning om att det ska eftersträvas att arbetstagare erhåller schema för hela beräkningsperioden innan

beräkningsperiodens början. Detta innebär att om arbetstagaren har flera schemaperioder inom ramen för en beräkningsperiod så bör arbetstidens förläggning redovisas för samtliga schemaperioder. Detta för att arbetstagaren ska få kännedom om sin arbetstidsförläggning med god framförhållning.

I nytt tredje stycke i moment 6 har tillförts en skrivning om att arbetsgivaren bör förlägga en sammanhållen arbetstid om det är möjligt utifrån verksamhetens behov.

I moment 7 förs den tidigare skrivningen om att kompensationsledighet inte räknas som arbetad tid i delmoment 7 b) över till ett nytt delmoment 7 c). När arbetstagaren är kompensationsledig för övertidsarbete ska tid motsvarande ledigheten kvittas mot redan registrerad övertid. Den tidigare regleringen om beräkningsperiod har vidare ersatts av kalenderår. Att nytt delmoment 7 c) införs innebär att efterföljande bokstavsangivelser ändras; moment 7 c) blir d) osv. till och med moment 7 i) som blir j).

Som en följd av nytt delmoment 7 c) ändras även hänvisningarna i sista stycket i moment 8 om möjlighet till lokal avvikelse. Tidigare hänvisning till delmoment 7 f) och g)-i) ändras till 7 g) och 7 h)-j).

Kap. 5 Lönebestämmelser och särskilda ersättningar

§ 15 Löneform

Första meningen i anmärkning 1 till moment 2 där det framgår att för arbetstagare som omfattas av Svenska Kommunalarbetsförbundets Huvudöverenskommelse, HÖK, gäller att månadslönen utgör 75 procent av lägsta lön för arbetstagare som fyllt 19 år, är likalydande med samma anmärkning i BAL 17 med Kommunal. Av andra meningen framgår att för övriga arbetstagare som omfattas av avtalet överenskoms månadslönen med utgångspunkt i de principer som framgår av Löneavtalet § 1 i den Huvudöverenskommelse (HÖK), som arbetstagaren omfattas av. Det är en viss redaktionell förändring av motsvarande anmärkning i BAL 17 med OFR AKV, dock ingen ändring i sak.

§ 16 Beräkning av lön i vissa fall

Anmärkningen till moment 7 som innehöll hänvisning till § 28 och § 17 har ändrats till att hänvisa till § 24 och § 16. Ändringen är en rättelse och innebär ingen ändring i sak.

§ 18 Övertid

En ny anmärkning har tillförts moment 2. Skrivningen anger att skiftet mellan sommartid och vintertid ska ersättas med enkel övertid för alla, oavsett om arbetstagaren arbetar heltid eller deltid.

§ 19 Obekväm arbetstid

I moment 1 har pingsthelgen utgått från O-tillägg A och betraktas i ersättningshänseende såsom vanlig helg. Värdet för pingsthelgen har fördelats om till O-tillägg B för helg och helgnatt samt O-tillägg C för vardagsnatt.

Ändringar i avtalet innebär att ersättningar för obekväm arbetstid räknas upp per 2021-04-01 med 3,0 procent samt per 2022-04-01 med 2,4 procent.

§ 20 Förskjuten arbetstid

Ändringar i avtalet innebär att ersättningar för förskjuten arbetstid i moment 2 räknas upp per 2020-12-01 med 2,0 procent, per 2021-04-01 med 2,0 procent samt per 2022-04-01 med 1,4 procent.

§ 21 Färdtid

Ändringar i avtalet innebär att ersättningar för färdtid i moment 2 räknas upp per 2020-12-01 med 2,0 procent, per 2021-04-01 med 2,0 procent samt per 2022-04-01 med 1,4 procent.

Kap. 7 Avslut av anställningen

§ 29 Vissa bestämmelser om turordning och företrädesrätt

I moment 3 har lagts till att bestämmelserna i 22 § LAS inte gäller. Detta då turordning inte gäller arbetstagare anställda på BAL eftersom de anställs på viss tid enligt särskild reglering i kollektivavtalet.

Kap. 8 Övriga förmåner och bestämmelser

§ 32 Pension

Den tidigare enda meningen i bestämmelsen har gjorts om till moment 1. Ett nytt moment 2 reglerar att för arbetstagare hos berörda arbetsgivare fortsätter

PA-KFS 09 att gälla fram till dess en övergång till kommunalt pensionsavtal har överenskommits mellan parterna.

Centrala parterers syn på Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktion – BAL 20- Bilaga 2

Som en följd av sammanslagning av två avtal har även bilaga 2 reviderats. Det innebär ingen ändring av centrala parterers syn men vissa formuleringar har förändrats för att bilagan ska förmedla samtliga centrala parterers syn på avtalet.